

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 05.03.1971, sp. zn. 2 Cz 16/71, ECLI:CZ:NS:1971:2.CZ.16.1971.1

Číslo: 15/1972

Právní věta: V řízení, které předchází nařízení předběžného opatření soudem, uplatňují se zásady uvedené v ustanovení § 6 a § 120 odst. 1 o. s. ř. v rozsahu potřebném k dosažení účelu sledovaného předběžným opatřením. Také v tomto řízení je pro rozhodnutí rozhodující stav v době nařízení předběžného opatření (§ 154 odst. 1 a § 167 odst. 2 o. s. ř.).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 05.03.1971

Spisová značka: 2 Cz 16/71

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Předběžná opatření, Řízení před soudem, Rozhodnutí soudu

Předpisy: 99/1963 Sb. § 6

§ 102

§ 120

§ 132

§ 154

§ 167

§ 169

§ 211

§ 212

§ 219 40/1964 Sb. § 143

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

V průběhu řízení o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví bývalých manželů ing. V. H. a P. H. podal navrhovatel ing. V. H. návrh na předběžné opatření, jímž by odpůrkyni bylo uloženo, aby do doby rozhodnutí soudu o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví nenakládala s vkladními knížkami, které v návrhu uvedl a označil čísly a názvy vkladů.

Okresní soud v Blansku návrhu vyhověl a usnesením z 1. 8. 1969 nařídil předběžné opatření, jímž zakázal odpůrkyni nakládat se sedmi vkladními knížkami, jež byly blíže označeny ve výroku uvedeného rozhodnutí, a to zejména vybírat peníze z těchto vkladů, jakož i ukládat další vklady na tyto vkladní knížky.

V odvolání odpůrkyně namítala, že je nesprávný úplný zákaz výběru vkladů, neboť se týká i výběru částek, které byly na vkladní knížky uloženy po rozvodu jejího manželství s navrhovatelem, dále, že není důvodu k zákazu ukládat další peníze na tyto vkladní knížky, pokud již nejsou zrušeny, a konečně, že vkladní knížka č. 238825 na jméno M. H., vydaná pobočkou České státní spořitelny v B., není společným majetkem navrhovatele a odpůrkyně, poněvadž peníze na ní uložené jsou úsporami její dcery.

Krajský soud v Brně usnesení soudu prvního stupně ve výroku o zákazu ukládání vkladů zrušil, jinak je však potvrdil. Až na výrok o zákazu ukládání vkladů, který soud druhého stupně považoval za zbytečný, neboť tímto způsobem dispozice s vkladními knížkami nemůže dojít k ohrožení práv účastníků před vypořádáním bezpodílového spoluvlastnictví, shledal odvolací soud usnesení soudu prvního stupně správným.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, podané generálním prokurátorem ČSR, tak, že usnesením soudu druhého stupně, pokud jím bylo potvrzeno usnesení soudu prvního stupně o předběžném opatření i v té části, již byl vysloven zákaz dispozice s vkladem č. 238825 na jméno M. H. a s vklady č. 222200, 933722 a 49333, byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 102 o. s. ř. může soud nařídit předběžné opatření nebo zajistit i bez návrhu důkaz, je-li třeba po zahájení řízení zatímně upravit poměry účastníků.

I když v rozhodnutí o předběžném opatření jde o rychlé řešení situace, jež nesnese odkladu pro nebezpečí, které jinak hrozí zájmům účastníků nebo některého z nich, neznamená to, že by se soud nemusil vůbec zabývat šetřením o okolnostech rozhodných pro posouzení, zda jsou splněny podmínky pro nařízení předběžného opatření. I v řízení, které předchází nařízení předběžného opatření, platí v přiměřeném rozsahu, potřebném k dosažení účelu sledovaného předběžným opatřením, zásady uvedené v ustanovení § 6 a § 120 odst. 1 o. s. ř. Pro rozhodnutí o předběžném opatření je rozhodující stav v době jeho vydání (§ 154 odst. 1, § 167 odst. 2 a § 169 odst. 1 o. s. ř.). Pro řízení u odvolacího soudu platí přiměřeně ustanovení o řízení před soudem prvního stupně (§ 211 o. s. ř.); soud druhého stupně přezkoumá celé napadené rozhodnutí a přihlíží k vadám, pokud mohly mít vliv na rozhodnutí (§ 212 odst. 1 o. s. ř.).

Před nařízením předběžného opatření bude třeba provádět šetření v potřebném rozsahu zpravidla tam, kde to vyžadují protichůdná tvrzení účastníků. Tak tomu bylo v daném případě, pokud jde o návrh navrhovatele na zajištění vkladní knížky č. 238825 pobočky České státní spořitelny v B., znějící na jméno M. H. Z obsahu spisu totiž vyplývá, že odpůrkyně v řízení uváděla, že na tomto vkladu jsou úspory její dcery M. H. Oba účastníci také ve shodném výpočtu společného majetku tento vklad neuvedli. Bylo proto třeba, aby soud prvního stupně provedl potřebná šetření o tom, komu tento vklad náleží. Jestliže takové šetření neprovedl soud prvního stupně, bylo třeba, aby šetření doplnil odvolací soud, zvláště když odpůrkyně v odvolání opětovně namítala, že jde o vklad její dcery M. H.

Kdyby soudy obou stupňů provedly potřebné šetření, byly by také zjistily, že vklady na vkladních knížkách č. 222200 a č. 933722 pobočky České státní spořitelny v B. byly již k 2. 4. 1968 zrušeny. Rovněž tak vkladní knížka č. 49333 byla v době nařízení předběžného opatření zrušena. Bylo tedy předběžné opatření ohledně těchto vkladů bezpředmětné.

Jestliže tedy odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně o nařízení předběžného opatření i v této části, již byl vysloven zákaz dispozice s vkladem č. 238825 na jméno M. H. a s vklady č. 222200, 937722 a 49333, porušil svým rozhodnutím zákon v ustanoveních § 102 o. s. ř. i § 6, § 120 odst. 1, § 132, § 154 odst. 1, § 167 odst. 2 a § 219 o. s. ř. v souvislosti s ustanovením § 143 o. z.